

Onderwerp: Pilot budgetbeheer voor een sluitende aanpak schulden

Geachte leden van de raad,

Binnen het Integraal Sociaal Beleid hebben we onszelf het doel gesteld dat in 2024 minder inwoners in een complexe schuldensituatie zitten. We willen dat deze doelgroep in een eerder stadium wordt bereikt. Hoe sneller inwoners met schulden geholpen kunnen worden, hoe eerder hun schulden zijn opgelost. Ook vanuit de regionale transformatieagenda Beschermd Wonen en Opvang en de lokale Proeftuin Maatwonen, bleek behoefte aan een sluitend aanbod op financiële ondersteuning. Om onze doelen te bereiken, zijn we per 1 juni gestart met de pilot budgetbeheer.

Budgetbeheer voor meer rust en overzicht

Budgetbeheer is een vorm van financiële dienstverlening waarbij het geld van een inwoner tijdelijk of structureel wordt beheerd door een instantie, in ons geval door Avres. Budgetbeheer is bedoeld voor inwoners die moeite hebben om hun geldzaken op orde te hebben of te houden. Het doel van budgetbeheer is het voorkomen van (nieuwe) schulden of voorkomen dat bestaande schulden oplopen.

In de praktijk houdt budgetbeheer het volgende in: na goedkeuring van de inwoner, beheert Avres zijn of haar inkomsten en betaalt (een deel van) de vaste lasten. De inwoner krijgt een bedrag uitgekeerd waar overige uitgaven van gedaan kunnen worden. Afspraken over welke vaste lasten er door Avres worden betaald, hoeveel geld de inwoner krijgt uitgekeerd en of er gespaard wordt, worden vastgelegd in een budgetplan.

De inwoner wordt ontlast en krijgt daarmee meer rust en overzicht over zijn of haar financiën. Doordat de vaste lasten door Avres worden overgemaakt, worden eventuele betaalachterstanden voorkomen.

Pilot: budgetbeheer in een eerder stadium inzetten

De inzet van budgetbeheer is niet nieuw; budgetbeheer wordt op dit moment door Avres ingezet als onderdeel van een schulddienstverleningstraject. In de pilot willen we budgetbeheer in een eerder stadium inzetten. De pilot is gericht op inwoners die een verhoogd risico lopen om schulden op te bouwen. Doel van de inzet van budgetbeheer vanuit de pilot is juist het voorkomen van betaalachterstanden en schulden.

Door budgetbeheer in een eerder stadium in te zetten, voorkomen we intensievere en duurdere financiële dienstverlening zoals (door de rechter opgelegde) bewindvoering. Deze vorm van budgetbeheer wordt door de Sociale Dienst Drechtsteden al een aantal jaar effectief ingezet als preventieve maatregel. Naast het besparen van kosten, besparen we de inwoner een hoop zorgen die gepaard gaan met het hebben van schulden. Het hebben van schulden kan leiden tot onder andere psychische en fysieke gezondheidsklachten, minder sociaal contact en meer eenzaamheid, huisuitzetting, relatieproblemen en problemen met de opvoeding van kinderen en daarmee samenhangende maatschappelijke kosten. Budgetbeheer gaat gepaard met budgetcoaching.

Budgetbeheer voor een sluitende aanpak schulden

Een inwoner met financiële problemen kan bij verschillende organisaties in Gorinchem terecht.

Humanitas biedt hulp bij de thuisadministratie en Avres geeft financieel advies, budgetcursussen en voert de schulddienstverlening uit. Budgetbeheer zoals in de pilot bedoeld, is intensiever dan hulp bij de thuisadministratie en financieel advies, maar is lichter dan (door de rechter opgelegde) bewindvoering. Hiermee geven we invulling aan een missende schakel in de sluitende aanpak schulden.

Opzet van de pilot

We hebben de pilot in samenwerking met Avres en het Sociaal Team vormgegeven.

Doel

Het doel van de pilot is meervoudig:

- We onderzoeken wat inwoners uit Gorinchem nodig hebben op het gebied van inkomensbeheer.
- We gaan na of budgetbeheer in deze vorm een passende preventieve voorziening is om intensievere dienstverlening te voorkomen.
- We krijgen zicht op de kosten voor het aanbieden van budgetbeheer aan een doelgroep met een verhoogd risico op schulden. En welke kosten we hiermee voorkomen.
- We doen ervaring op met het begeleiden van inwoners richting het zelf regelen van geldzaken.

Doelgroep en voorwaarden

De pilot is bedoeld voor inwoners die een hoger risico lopen op problematische schulden zoals mensen met dementie, een licht verstandelijke beperking, niet-aangeboren hersenletsel, een psychiatrische aandoening en/of een verslaving.

Deze mensen komen in aanmerking voor budgetbeheer vanuit de pilot als er geen hulp bij financiën vanuit het netwerk geboden kan worden en als de inzet van andere bestaande voorliggende voorzieningen niet voldoende is. Ook maakt budgetbeheer onderdeel uit van een bredere hulpvraag; naast budgetbeheer is er begeleiding vanuit een zorgaanbieder, gecertificeerde instelling of het Sociaal Team. De begeleider kan de inwoner aanmelden voor de pilot. Ten slotte stellen we een eis aan het inkomen; inwoners met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm kunnen gebruik maken van de pilot. Inwoners met een hoger inkomen die behoefte hebben aan budgetbeheer, kunnen op eigen initiatief gebruik maken van een betaalde dienst aangeboden door een commerciële partij.

Duur en kosten

De pilot is gestart op 1 juni 2021 en eindigt na twee jaar. De totale kosten bedragen € 96.848. In het eerste jaar hebben we rekening gehouden met een caseload van 15 tot 30 inwoners die vanuit de pilot gebruik kunnen maken van budgetbeheer. In het tweede jaar wordt dit verdubbeld tot een caseload van 30 tot 60 inwoners. We verwachten dat de vraag toeneemt naarmate de dienst meer bekendheid krijgt. Na twee jaar bepalen we op basis van de resultaten of we preventief budgetbeheer structureel in onze dienstverlening opnemen. Uiteraard wordt u als gemeenteraad op de hoogte gehouden van de tussentijdse en uiteindelijke resultaten van de pilot.

Met de inzet van preventief budgetbeheer zijn we een stap verder in het creëren van een sluitende aanpak schulden. We vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

